

Aan Minister en staatssecretaris

nota

Kamerbrief nalevingsverslagen geluidproductieplafonds
rijkswegen en spoorwegen

TER BESLISSING

Datum

8 januari 2025

Onze referentie

IENW/BSK-2024/325427

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir. Openbaar Vervoer en
Spoor
Rijksinfrastructuur

Beslistermijn

20-01-2025

Bijlage(n)

6

Aanleiding

Rijkswaterstaat, de provincie Zuid-Holland, ProRail, en de RET hebben een nalevingsverslag over het jaar 2023 van de geluidproductieplafonds (gpp's) langs de wegen en spoorwegen in hun beheer opgesteld, en bij u aangeboden. Opstellen van dit verslag is wettelijk verplicht, evenals het door u aan eenieder beschikbaar stellen daarvan, samen met uw bevindingen. U doet dit naar vaste gewoonte via een brief aan de Tweede Kamer. Ik leg u deze brief voor.

Geadviseerd besluit

1. In te stemmen met de nota van bevindingen en deze samen met de nalevingsverslagen aan te bieden aan de Tweede Kamer.
2. De aanbiedingsbrief te ondertekenen en te laten versturen naar de Tweede Kamer.

Kernpunten

U constateert in de nota van bevindingen dat de beheerders voldoen aan hun verplichting om de gpp's na te leven. Aandachtspunten daarbij zijn:

- Rijkswaterstaat: het percentage overschrijdingen neemt licht toe. Voor de komende jaren staat de aanleg van veel stil wegdek geprogrammeerd, dat de afgelopen jaren is uitgesteld. Bij het uitblijven van geluidmaatregelen wijst de ILT erop dat andere beheersmaatregelen nodig zijn om aan de gpp's te voldoen.
- ProRail: het aantal overschrijdingen neemt minimaal toe. ProRail doet hier onderzoek naar. Met de inwerkingtreding van de "stillere routes" per 8 december 2024 moet IenW nagaan of het voorschrift om op deze routes alleen met stillere wagons te rijden, volledig wordt nageleefd.
- RET (Hoekse Lijn): de RET werkt aan het oplossen van in eerdere verslagen geconstateerde overschrijdingen. Naar verwachting start het bedrijf in 2025 met het aanleggen van de eerste maatregelen.
- Provincie Zuid-Holland: er is voldoende geluidruimte om de komende jaren te kunnen voldoen aan de geluidproductieplafonds. Vervolgstappen of maatregelen zijn niet nodig.

Onder de Omgevingswet hoeven de nalevingsverslagen en de nota van bevindingen niet meer jaarlijks worden opgesteld, maar worden de nalevingsberekeningen centraal ontsloten en vijfjaarlijks geëvalueerd in de

desbetreffende actieplannen geluid. Dit is dan ook de laatste brief waarin de Kamer over de nalevingsverslagen wordt geïnformeerd.

Krachtenveld

De nota van bevindingen is afgestemd met DGMI en ILT.

Toelichting

Internationale/Europese context

Op grond van de TSI Noise (EU-verordening 1304/2014) heeft Nederland de Brabantroute, de Havenspoorlijn, en de Betuweroute aangewezen als "stillere routes". Vanaf 8 december 2024 mogen hier alleen nog "stillere wagons" rijden. Nederland heeft de ingebruikname van deze wagons gestimuleerd, waardoor inmiddels op de relevante grensovergangen meer dan 90% stillere wagons passeren. De komende periode moet IenW, in afstemming met Duitsland, bepalen hoe kan worden nagegaan of het voorschrift wordt nageleefd.

Politieke context

Voor de nalevingsverslagen en nota's van bevindingen was de afgelopen jaren geen noemenswaardige aandacht vanuit de Tweede Kamer. Wel worden met enige regelmaat over specifieke locaties vragen gesteld.¹ De nota van bevindingen gaat niet op deze locaties in, maar beschrijft wat relevant is voor naleven van gpp's in heel Nederland.

De naleving van gpp's heeft een belangrijke relatie met de verhoging van de maximumsnelheid op rijkswegen naar 130 km/uur in zijn algemeenheid: die verhoging is alleen mogelijk waar dit past dan wel passend wordt gemaakt binnen de gpp's. Voor dit op 2023 betrekking hebbende nalevingsverslag kan dit verder buiten beschouwing worden gelaten.

Financiële/juridische overwegingen

Het toenemende geluid van vooral rijkswegen (bijvoorbeeld door zwaardere auto's) betekent dat het aantal overschrijdingen van gpp's toeneemt. Voor de daarvoor benodigde maatregelen is financiering en capaciteit bij Rijkswaterstaat nodig. Dat kan wel betekenen dat het langer duurt voordat geluidmaatregelen daadwerkelijk getroffen worden. De ILT ziet hierop toe en heeft aangegeven dat in dat geval andere beheersmaatregelen nodig zijn om aan de gpp's te voldoen.

Op het spoor is de situatie overigens anders: ondanks de lichte toename in het aantal overschrijdingen in 2023, is het daar op een groot aantal baanvakken mogelijk de geluidproductieplafonds te verlagen. Naar verwachting kan dit medio 2025 zijn beslag krijgen. U bent hierover separaat geïnformeerd.²

Algemene toelichting over naleving geluidproductieplafonds

(Spoor)wegverkeer maakt geluid en dat kan zorgen voor geluidoverlast. De overheid beschermt de burger hiertegen en wil voorkomen dat geluidoverlast onbeheerst kan groeien. Hoofdstuk 11 van de Wet milieubeheer, nu opgegaan in de Omgevingswet, regelde de beheersing van geluidhinder langs rijkswegen en spoorwegen middels de systematiek van de geluidproductieplafonds (gpp's).

Datum

8 januari 2025

Onze referentie

IENW/BSK-2024/325427

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir. Openbaar Vervoer en
Spoor
Rijksinfrastructuur

Aan

Minister en staatssecretaris

Bijlage(n)

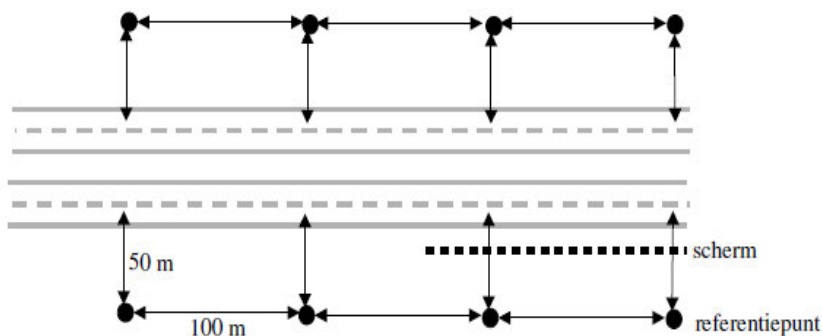
6

¹ Zie bijvoorbeeld RWS-2024/5281.

² RONDZENMAP-2024/8818.

Hoe hoog het geluidniveau langs een (hoofdspoor)weg mag zijn, hangt af van de locatie. Aan weerszijden van de hoofd(spoor)weg zijn referentiepunten ingesteld. Dat zijn geen fysieke punten waar geluid wordt gemeten, maar virtuele punten in een digitaal rekenmodel. Voor ieder punt is een toegestane geluidproductie berekend. Dit maximum is het geluidproductieplafond. De referentiepunten liggen in het algemeen steeds op 50 meter afstand van de (spoor)weg, op 4 meter hoogte en 100 meter uit elkaar.

Voor ieder referentiepunt geldt een apart gpp, passend bij de verkeerssituatie ter plekke, de eigenschappen van de weg of spoorbaan en de eventuele geluidschermen langs de (spoor)weg.

Figuur 1: Ligging van referentiepunten langs een (spoor)weg

Deze gpp's moeten, behoudens enkele uitzonderingen, permanent door de wegbeheerder (Rijkswaterstaat) en de spoorbeheerder (ProRail) worden nageleefd. Als er sprake is van een (dreigende) overschrijding van een gpp, dan moet deze middels een geluidmaatregel of een procedure tot aanpassing van het gpp teniet worden gedaan, c.q. worden voorkomen.

De resultaten van de jaarlijkse berekeningen – en de eventuele maatregelen – werken de beheerders uit in nalevingsverslagen (één voor rijkswegen, één voor hoofdspoorwegen, één voor een stukje A20 in beheer bij de provincie Zuid-Holland, en één voor de Hoekse Lijn waarvan het beheer is overgedragen aan de RET). De infrabeheerders bieden deze nalevingsverslagen ieder jaar vóór 1 oktober aan bij de bewindspersonen van IenW. Beide verslagen worden vervolgens openbaar gemaakt (toezending aan de Tweede Kamer), samen met een nota van bevindingen waarin u de inhoud nadere duiding geeft.

De nalevingsverslagen maken inzichtelijk wat:

- de berekende geluidwaarden zijn;
- waar (dreigende) overschrijdingen voorkomen en
- welke maatregelen daartegen worden getroffen.

De maatregelen verschillen per traject en variëren van stiller asfalt tot toepassing van stiller materieel en/of raildempers. Als maatregelen niet doelmatig kunnen worden uitgevoerd, dan is een wijzigingsprocedure van de gpp's aan de orde.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Bijlagen

Datum

8 januari 2025

Onze referentie

IENW/BSK-2024/325427

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir. Openbaar Vervoer en
Spoor
Rijksinfrastructuur

Aan

Minister en staatssecretaris

Bijlage(n)

6

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Kamerbrief nalevingsverslagen geluidproductieplafonds rijkswegen en spoorwegen 2023	De korte Kamerbrief die de nota van bevindingen (bijlage 2) begeleidt.
2	Nota van bevindingen bij nalevingsverslagen geluidproductieplafonds rijkswegen en spoorwegen 2023	De nota bevat de conclusies van, en reflectie op de nalevingsverslagen van 2023.
3	Nalevingsverslag geluidproductieplafonds rijkswegen 2023	Het nalevingsverslag opgesteld door Rijkswaterstaat.
4	Nalevingsverslag geluidproductieplafonds spoorwegen 2023	Het nalevingsverslag opgesteld door ProRail.
5	Nalevingsverslag geluidproductieplafonds wegen 2023	Het nalevingsverslag opgesteld door de provincie Zuid-Holland voor een klein stukje A20.
6	Nalevingsverslag geluidproductieplafonds spoor Hoekse Lijn 2023	Het nalevingsverslag opgesteld door de RET.

Datum

8 januari 2025

Onze referentie

IENW/BSK-2024/325427

Opgesteld doorBestuurskern
Dir. Openbaar Vervoer en
Spoor
Rijksinfrastructuur**Aan**

Minister en staatssecretaris

Bijlage(n)

6